

Flygsäkerhetsinfo nr 3/2007

Andra kvartalet 2007

1 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Innehållsförteckning.....	1
2	Förord	2
3	Störningsrapportering	2
4	Störningsrapporter (occurrence reports)	3
4.1	Luftrumrörelser (IFR) – Periodjämförelse	3
4.2	Antal rapporterade händelser per 100 000 luftrumrörelser (IFR)	4
5	Haverier (accidents) inom svensk luftfart	5
5.1	Översikt.....	5
5.2	Luftfart i förvärvssyfte med tunga flygplan (≥ 5700 kg) (commercial air transport)	5
5.3	Bruksflyg (aerial work) – flygplan.....	6
5.4	Bruksflyg (aerial work) – helikopter	6
5.5	Bruksflyg (aerial work) – ballong	7
5.6	Skolflyg (training).....	7
5.7	Privatflyg (General Aviation) – flygplan	8
5.8	Privatflyg (General Aviation) – helikopter	8
5.9	Sportflyg.....	9
5.9.1	Ultralätt.....	9
5.9.2	Segelflyg (inklusive motorseglare).....	9
5.9.3	Ballong	10
5.9.4	Skärmflyg.....	10
5.9.5	Hängflyg.....	11
5.10	Information om haverier under kvartal två 2007	12
6	Allvarliga tillbud (serious incidents) ICAO Annex 13	17
6.1	Information om allvarliga tillbud under kvartal två 2007	17
7	Störningsrapporter (occurrence reports)	18
7.1	Störningsrapporter fördelade på typ av rapport.....	18
7.2	Störningsrapporter fördelade på verksamhetsform	18

2 FÖRORD

Den svenska luftfarten präglas av en god rapporteringskultur som är en väsentlig del av det övergripande kvalitets- och säkerhetsarbetet. Luftfartsstyrelsen arbetar med denna information som ett viktigt underlag i tillsyns- och analysverksamheten. Ett av målen är att identifiera problemområden och återföra dessa i flygsäkerhetsarbetet.

Målet med utgivningen av denna flygsäkerhetsinformation är att regelbundet presentera flygsäkerhetsläget på ett översiktligt sätt. Den kommer att innehålla en översikt av inkomna rapporter under perioden med kortfattade analyser. Utvalda händelser kommer emellanåt att penetreras djupare.

Sammanställningen riktar sig till alla som omfattas av reglerna för rapportering av händelser som rör flygsäkerheten. Distributionen sker via e-post.

3 STÖRNINGSRAPPORTERING

Varje rapport som kommer in till Luftfartsstyrelsen analyseras. Antalet rapporter uppgår för närvarande till c:a 2800 per år. Vid analysen rubriksätts, struktureras och sammanfattas rapporten. Lagring av alla rapporter sker via programvaran/databasen ECCAIRS. Personnamn läggs inte in i databasen. Informationen översätts till engelska för att underlätta det internationella utbytet av flygsäkerhetsinformation.

Sammanställningen grundas på delvis preliminära uppgifter. Informationen i databasen uppdateras efter hand som uppgifter kommer in.

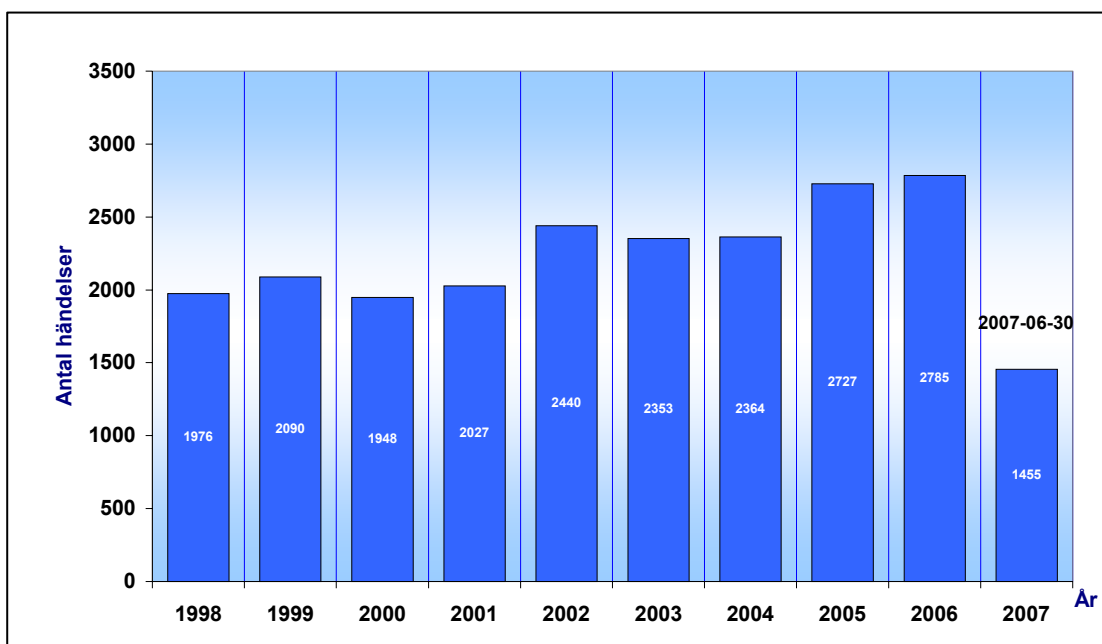
Underlaget innehåller information från alla delar av luftfarten, vilket ger god överblick över alla typer av händelser.

Målet är att materialet skall komma till användning i såväl det interna som externa flygsäkerhetsarbetet.

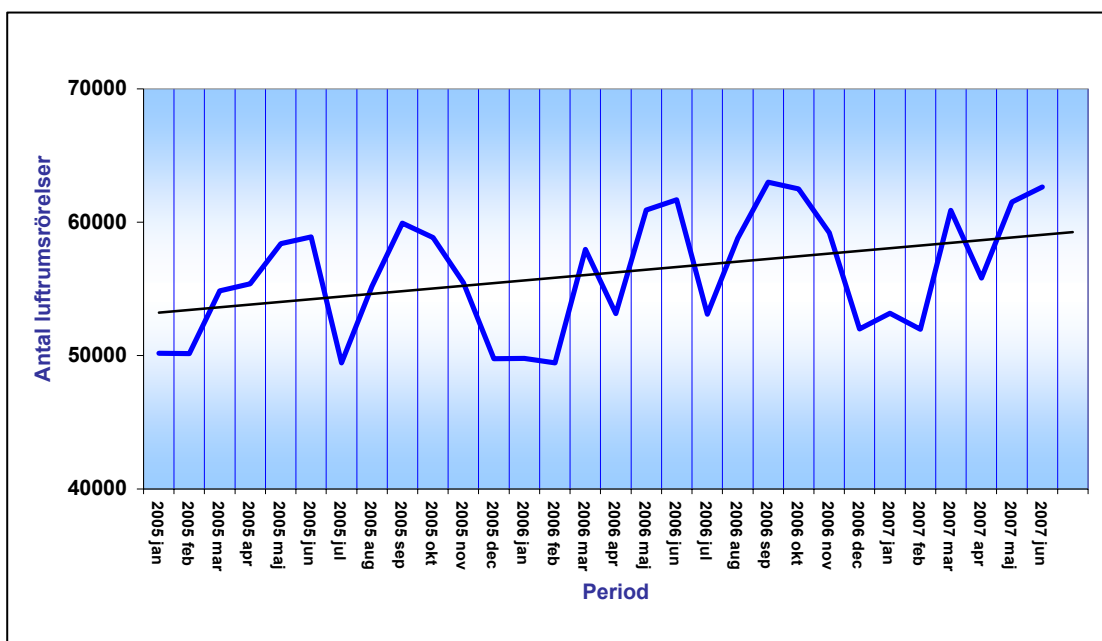
Synpunkter rörande utformningen eller innehållet i Flygsäkerhetsinformation mottages tacksamt på asr@luftfartsstyrelsen.se

4 STÖRNINGSRAPPORTER (OCCURRENCE REPORTS)

Staplarna i diagrammet visar antal rapporterade händelser mellan 1998-01-01 och 2007-06-30.

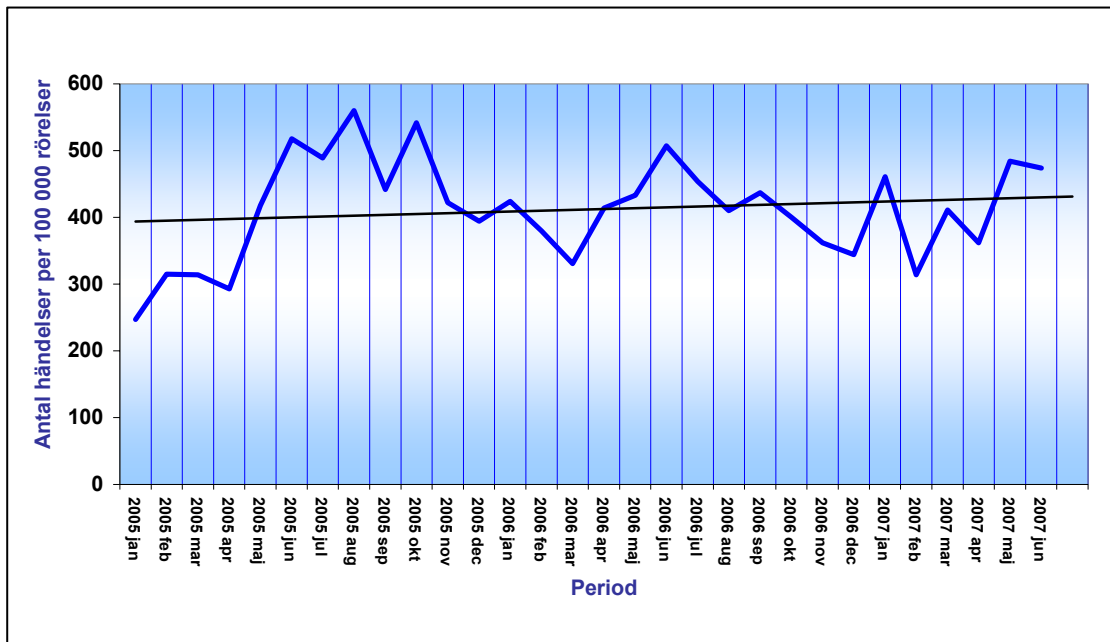
4.1 Luftrumrörelser (IFR) – Periodjämförelse

Antal IFR-rörelser i luftrummet ökade med 2,42 % under kvartal två jämfört med samma period 2006.

	2006	2007	Förändring	
	Kvartal 2	Kvartal 2	Antal	Procent
Antal rörelser	175 746	179 992	+ 4 246	+ 2,42

4.2 Antal rapporterade händelser per 100 000 luftrumsrörelser (IFR)

Antal rapporterade händelser per 100 000 luftrumsrörelser minskade med 2,21 % jämfört med samma period 2006.

	2006	2007	Förändring	
	Kvartal 2	Kvartal 2	Antal	Procent
Antal händelser per 100' rörelser	453	443	- 10	- 2,21

5 HAVERIER (ACCIDENTS) INOM SVENSK LUFTFART

5.1 Översikt

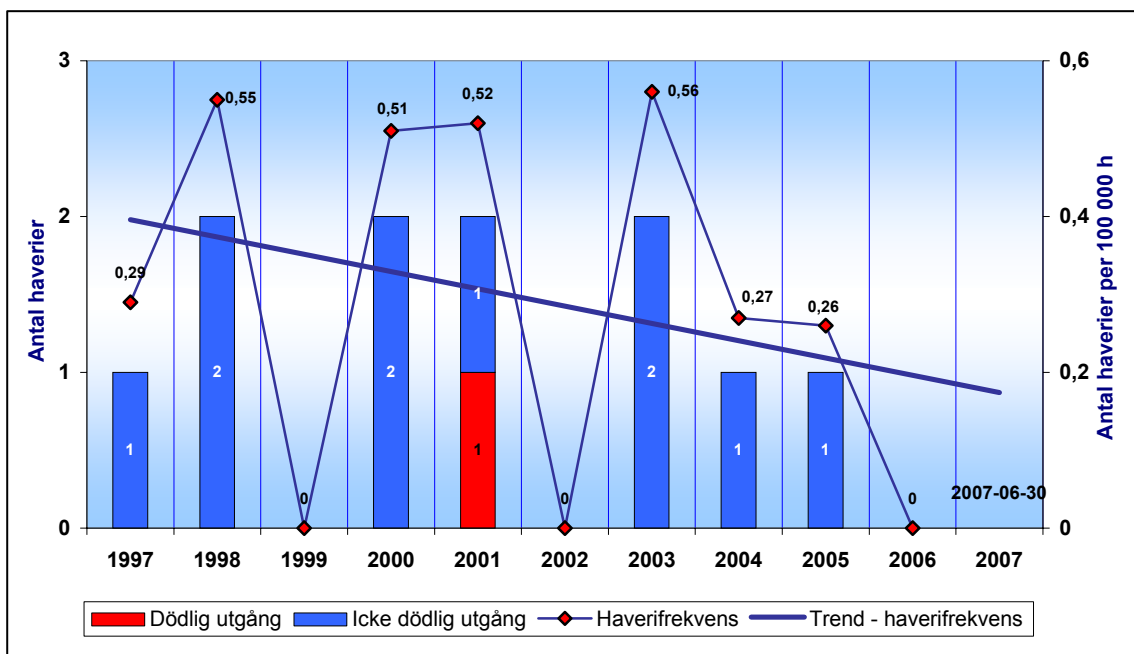
Under kvartal två 2007 har 23 haverier inträffat.

Verksamhetsform	2007	
	Kvartal 2	Akkumulerat
Linjefart/Charter		
Bruksflyg – flygplan		
Bruksflyg – helikopter	3	3
Bruksflyg – ballong	2	2
Skolflyg		1
Privatflyg – flygplan	4	5
Privatflyg - helikopter		1
Sport	14	18
Totalt	23	30

5.2 Luftfart i förvärvssyfte med tunga flygplan (≥ 5700 kg) (commercial air transport)

Haveriet 2001 med dödlig utgång skedde på Linate-flygplatsen i Italien. Totalt omkom 118 personer ombord i haveriet. Inget haveri med tunga flygplan i förvärvssyfte inträffade under 2006.

Haverifrekvensens medelvärde för luftfart i förvärvssyfte över 10-årsperioden 1997–2006 är 0,29 haverier per 100 000 timmar. Säkerhetsutvecklingen över 10-årsperioden uppvisar en förbättring vad beträffar den totala haverifrekvensen.

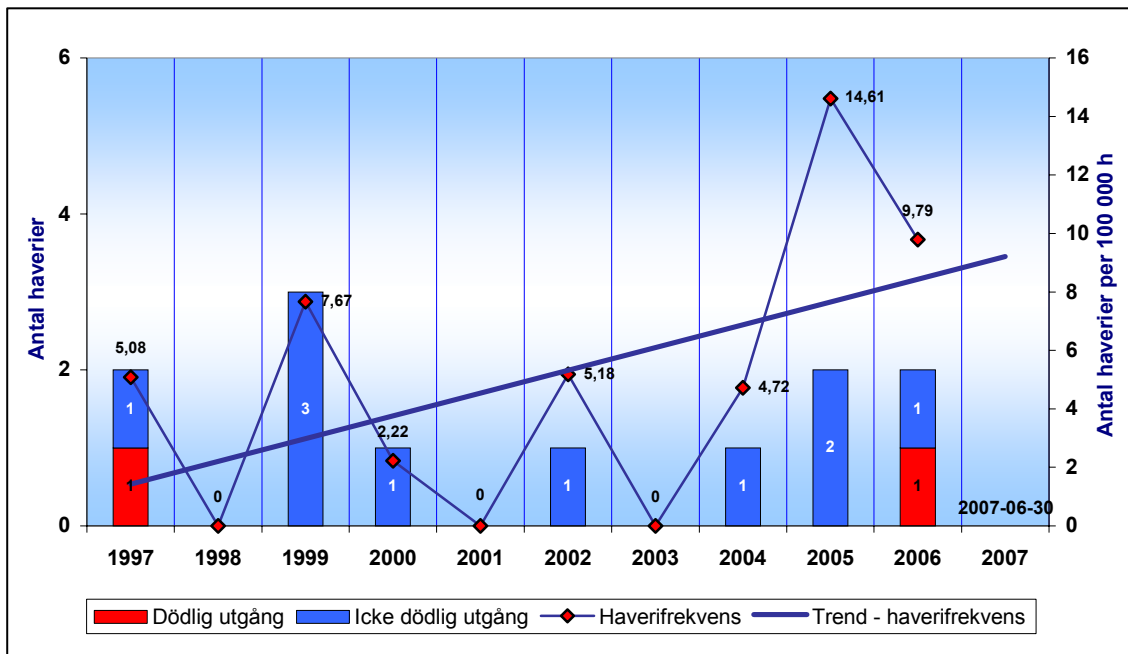
Haverier 2003 – 2005:

År	Land	Plats	Modell
2003	Irland	Londonderry	McDonnell-Douglas MD-83
2003	Sverige	LULEÅ/Kallax	Jetstream 3200-3201
2004	Sverige	STOCKHOLM/Arlanda	Cessna 560 Citation V
2005	Egypten	Sharm el Sheikh	Airbus A321

5.3 Bruksflyg (aerial work) – flygplan

Senaste haveriet med dödlig utgång skedde den 26 oktober 2006 i Falsterbo kanal med Kustbevakningens CASA 212. Totalt omkom fyra personer vid haveriet.

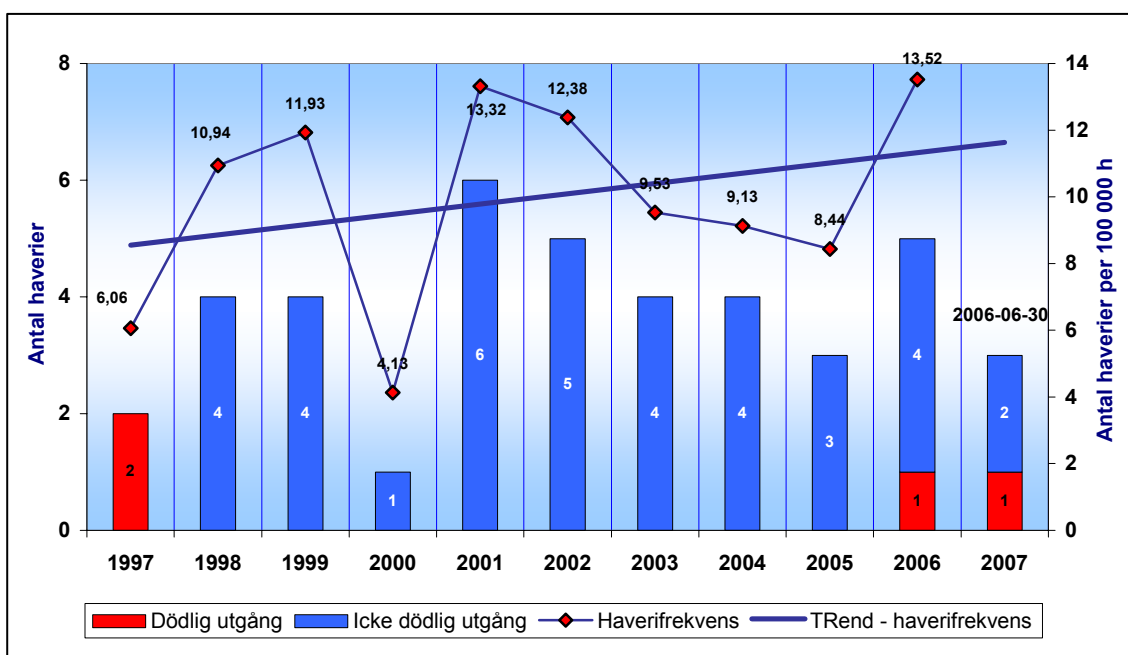
Haverifrekvensens medelvärde för bruksflyg med flygplan över 10-årsperioden 1997–2006 är 4,44 haverier per 100 000 timmar. Säkerhetsutvecklingen över 10-årsperioden för bruksflyg med flygplan uppvisar en negativ trend. Till stor del beror detta på en minskad flygtidsproduktion.

5.4 Bruksflyg (aerial work) – helikopter

Det senaste haveriet med dödlig utgång inträffade den 24 april 2007 söder om Göteborg vid Sisjön med Polisens Eurocopter. Tendensen med ett minskat antal haverier sedan 2001 vände uppåt 2006 då det totalt inträffade 5 haverier inom bruksflyget med helikopter.

Haverifrekvensens medelvärde för bruksflyg med helikopter över 10-årsperioden 1997–2006 är 10,24 haverier per 100 000 timmar. Säkerhetsutvecklingen över 10-årsperioden för bruksflyg med helikopter uppvisar en negativ trend.

5.5 Bruksflyg (aerial work) – ballong

Staplarna i diagrammet visar antal rapporterade haverier.

Eftersom produktionsdata saknas visas ej haverifrekvensen.

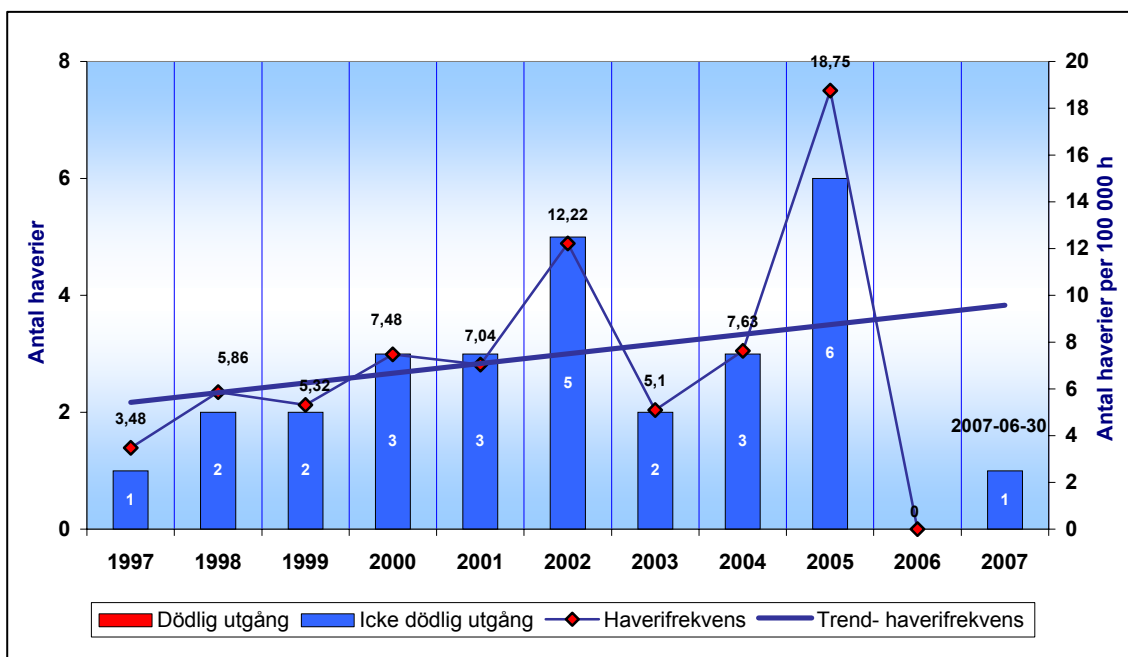

5.6 Skolflyg (training)

Inom skolflyg ingår kommersiell skolning och skolning på klubbnivå med normalklassade luftfartyg. Skolflyg inom sportflyget redovisas inom respektive sportflygverksamhet.

Det senaste haveriet med dödlig utgång inträffade 1996 under landning vid Mellansel flygplats. Inget haveri inträffade under skolflyg 2006.

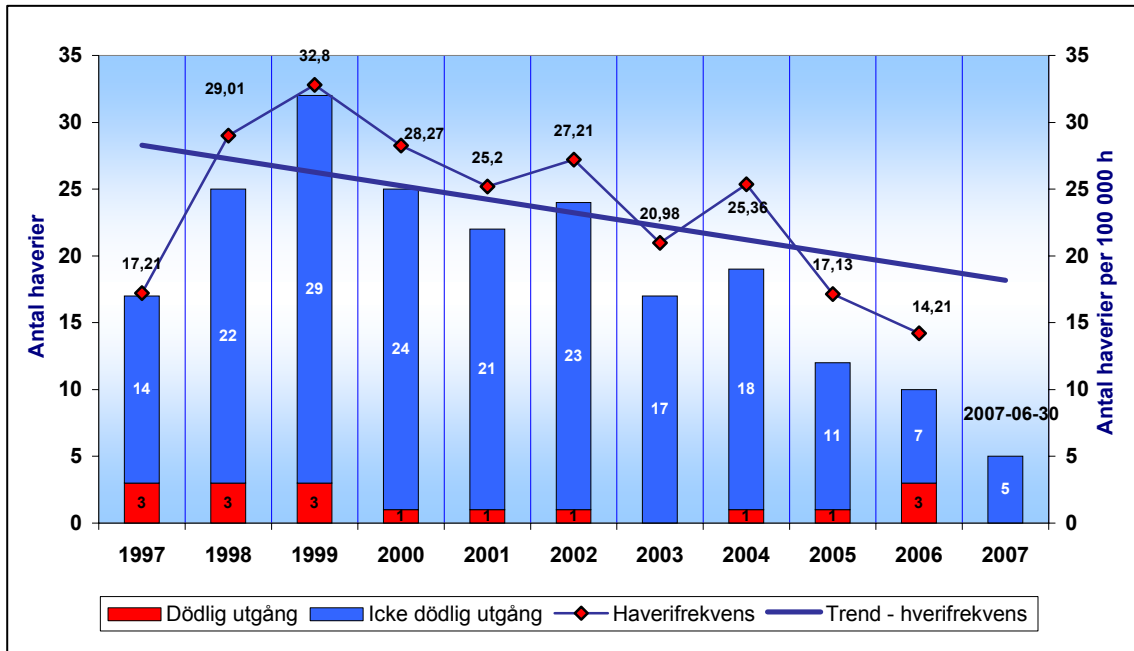
Haverifrekvensens medelvärde för skolflyg över 10-årsperioden 1997–2006 är 7,33 haverier per 100 000 timmar. Säkerhetsutvecklingen över 10-årsperioden uppvisar en negativ trend.

5.7 Privatflyg (General Aviation) – flygplan

Det senaste haveriet med dödlig utgång inträffade den 16 oktober 2006 med en Diamond DA 40. Händelsen inträffade under en leveransflygning från Österrike till Sverige. Piloten och två passagerare omkom vid haveriet.

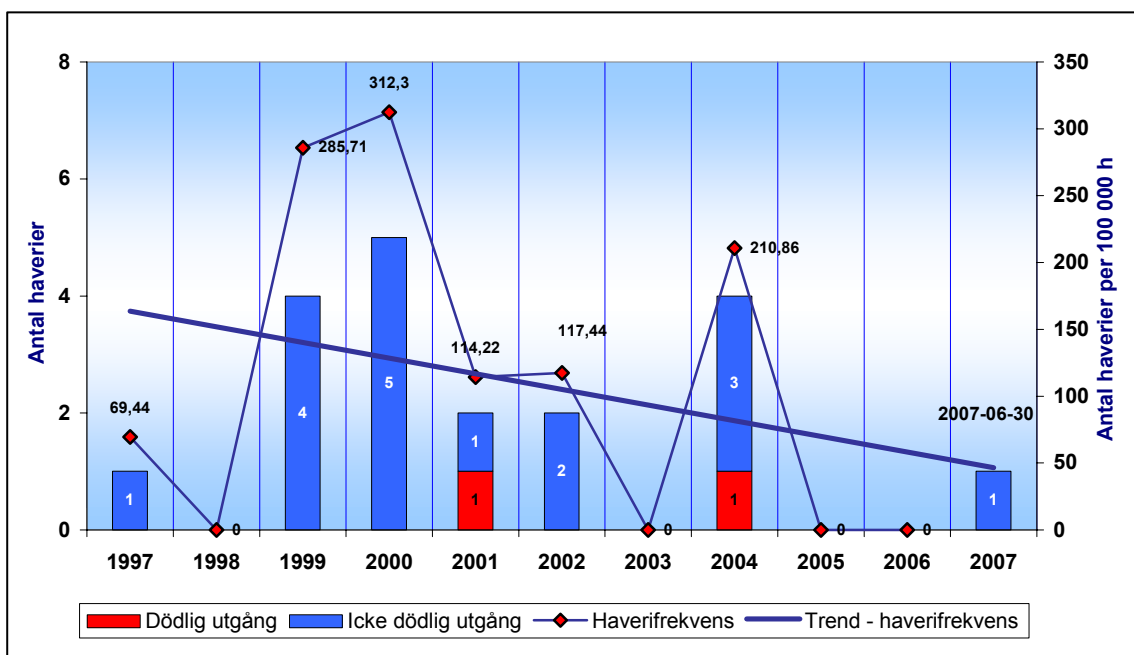
Haverifrekvensens medelvärde för privatflyg med flygplan över 10-årsperioden 1997–2006 är 24,20 haverier per 100 000 timmar. Säkerhetsutvecklingen över 10-årsperioden uppvisar en gynnsam utveckling.

5.8 Privatflyg (General Aviation) – helikopter

Det senaste haveriet med dödlig utgång inträffade 2004 med en Robinson R44 utanför Göteborg. Alla tre ombordvarande omkom. Inget haveri inträffade 2006.

Haverifrekvensens medelvärde för privatflyg med helikopter över 10-årsperioden 1997–2006 är 97,81 haverier per 100 000 timmar. Säkerhetsutvecklingen över 10-årsperioden uppvisar en gynnsam utveckling.

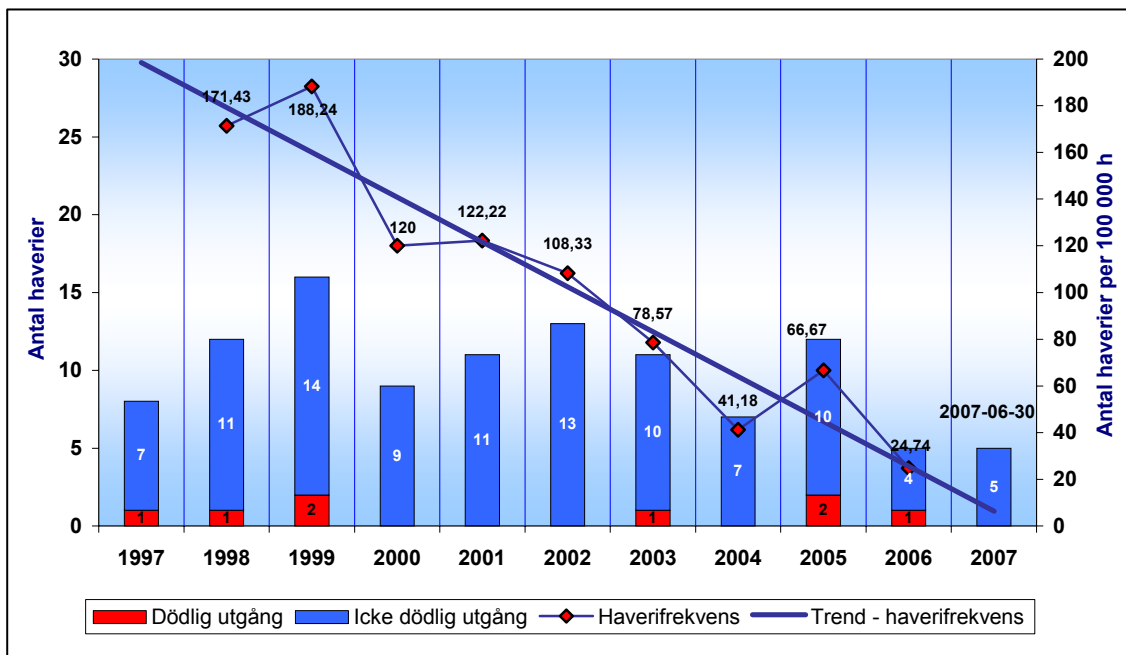

5.9 Sportflyg

5.9.1 Ultralätt

Det senaste haveriet med dödlig utgång inträffade den 2 augusti 2006 med en Jodel D18 ca 2 km söder om Kristinehamn. Luffartyget var under flygutprovning. Antalet haverier 2006 var det lägsta sedan 1996.

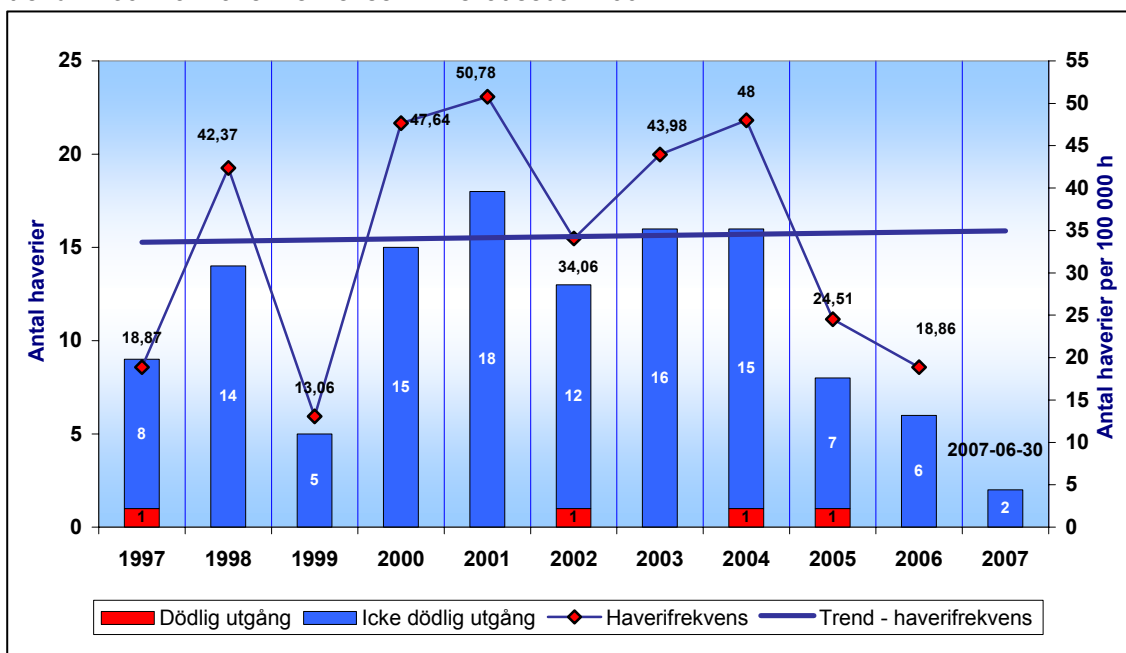
Produktionsdata saknas för 1997 vilket medför att ett 10-års medelvärde ej kan beräknas. Haverifrekvensens medelvärde för ultralätta flygplan över 9-årsperioden 1998–2006 är 91,86 haverier per 100 000 timmar. Säkerhetsutvecklingen över 9-årsperioden uppvisar en mycket gynnsam utveckling.

5.9.2 Segelflyg (inklusive motorseglare)

Det senaste haveriet med dödlig utgång inträffade 2005. Haveriet inträffade med en motorseglare av modell Scheibe SF25C. Antalet haverier 2006 var det lägsta sedan 1999.

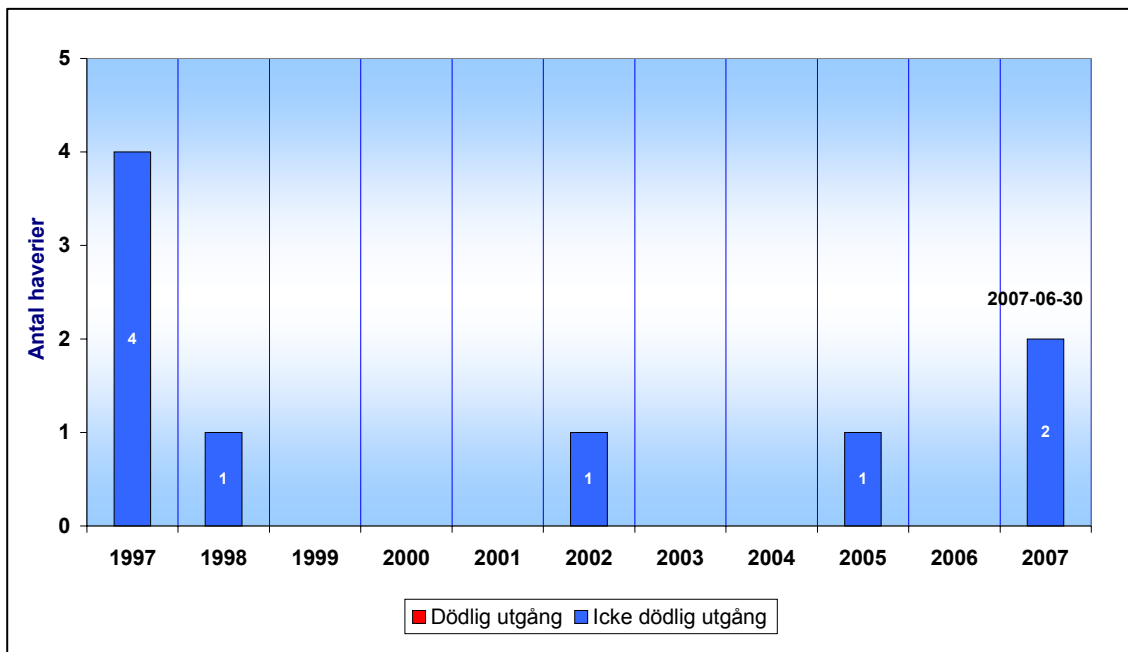
Haverifrekvensens medelvärde för segelflyg över 10-årsperioden 1997–2006 är 33,49 haverier per 100 000 timmar. Säkerhetsutvecklingen över 10-årsperioden uppvisar en negativ trend. Dock har haverifrekvensen minskat sedan 2004.

5.9.3 Ballong

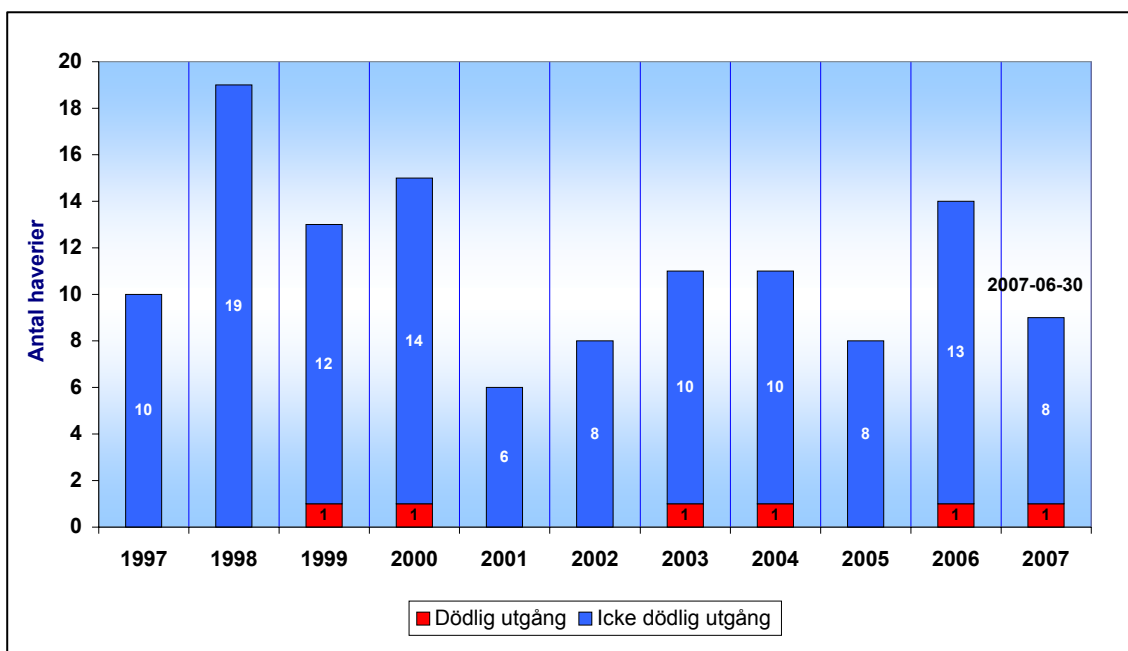
Under 2006 inträffade det inget haveri inom ballongflyget. Det senaste haveriet med dödlig utgång inträffade 1996.

Eftersom produktionsdata saknas visas ej haverifrekvensen.

5.9.4 Skärmflyg

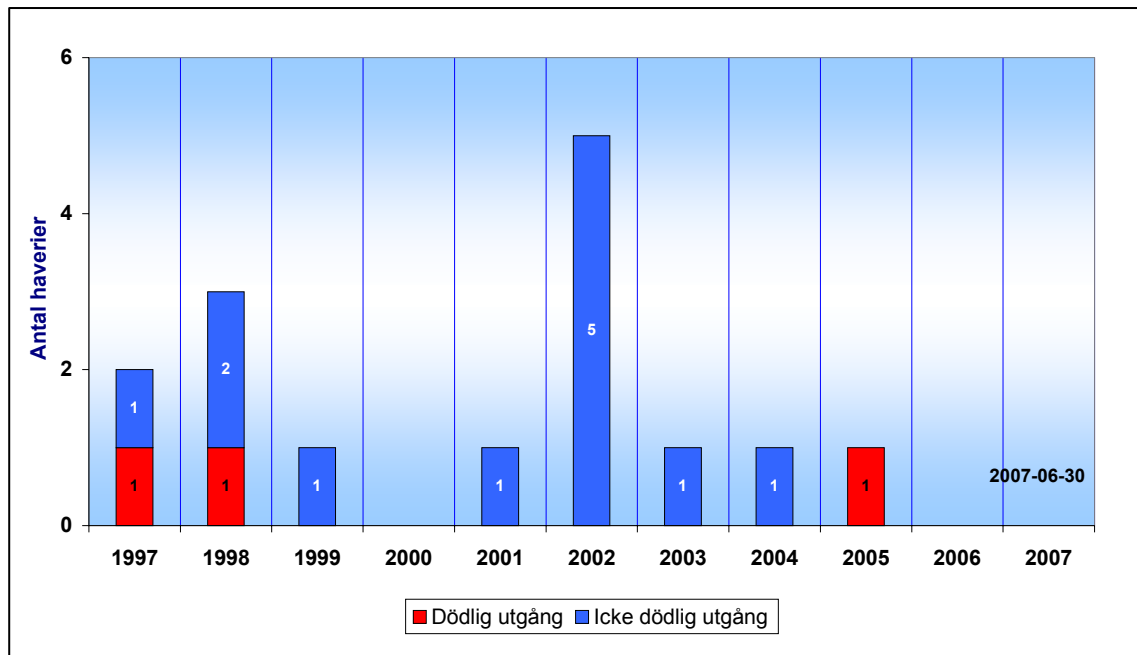
Det senaste haveriet med dödlig utgång inträffade den 4 maj 2007. Eftersom produktionsdata saknas visas ej haverifrekvensen.

5.9.5 Hängflyg

Haveriet med dödlig utgång 2005 skedde direkt efter start under utbildning. Inget haveri inträffade 2006.

Eftersom produktionsdata saknas visas ej haverifrekvensen.

5.10 Information om haverier under kvartal två 2007

Under kvartal två 2007 har 23 haverier registrerats.

Kortfattade redogörelser över haverier som har inträffat under perioden

Date	2007-04-06
Location of occ.	Gränna
Operation type	Sportflyg - Skärmflyg
Model	Nova RAM

Narrative	Para-Glider - Nova Ram - When raising the chute at take off with a para glider, the pilot was unintentionally lifted off the ground. A partial collapse of the chute caused an abrupt turn/dive. The pilot was unable to stabilize the chute and prepared for a hard landing but suffered a broken leg in the landing.
-----------	--

Date	2007-04-12
Location of occ.	Fiskesjöäng
Operation type	Privatflyg - Flygplan
Model	Piper PA-28-180 CHEROKEE ARCHER

Narrative	PA-28-180 Cherokee Archer - During cruise the aircraft got engine disturbances. Shortly thereafter the engine stopped completely. The pilot planned for an emergency landing on a field. After touch-down, the aircraft came to a sudden stop towards some trees and rocks. The aircraft was totally damaged. The four onboard received injuries but were able to escape from the wreckage.
-----------	---

Utreds av SHK

Date	2007-04-15
Location of occ.	Rimbo
Operation type	Privatflyg - Flygplan
Model	Dragonfly MK II

Narrative	Dragonfly Mk II - Experimental - During en-route flying, the engine malfunctioned and eventually failed. The aircraft descended into a forest. Ground contact was hard and the aircraft was substantially damaged. The pilot escaped with minor injuries.
-----------	---

Date	2007-04-15
Location of occ.	Landskrona
Operation type	Sportflyg - Segelflyg
Model	G-103 TWIN ASTIR
Narrative	G103 - Twin Astir - After a normal approach to the airfield, the glider was on final approach and the pilot had activated the air brake in order to reduce altitude. When on short final approach the pilot deemed he was too low and deactivated the air brake. He noticed no change, the sink rate was still too high and once more he tried to deactivate the air-brake. The glider made a hard ground contact just outside the airfield boundary, bounced over a road and came to full stop within the airfield area. The pilot was uninjured but the glider was substantially damaged. After the event, the pilot discovered that during the process to deactivate the airbrake he had manoeuvred the air-brake handle in the wrong direction.

Utreds av KSAK Segel

Date	2007-04-18
Location of occ.	Eide, Harrangerfjäll / Norge
Operation type	Bruksflyg - Helikopter
Model	Hughes 369D
Narrative	Hughes 369D - The tail rotor of a helicopter collided with a rock during reindeer driving. The helicopter rolled and collided with the terrain shortly after. The helicopter was substantially damaged. No injuries.

Utreds av utländsk myndighet

Date	2007-04-24
Location of occ.	Sisjön
Operation type	Bruksflyg - Helikopter
Model	Eurocopter EC135
Narrative	During exercise with special policeforce the helicopter hit the ground hard at high horizontal speed. Thereafter the helicopter tumbled and was totally destroyed. The pilot was fatally injured and the three passengers seriously injured.

Utreds av SHK

Date	2007-04-27
Location of occ.	Skå-Edeby
Operation type	Privatflyg - Flygplan
Model	Stinson 108 Voyager
Narrative	Stinson 108 - Landing - During the landing the aircraft made a ground loop. The aircraft ended up upside down and substantial damage occurred. No injuries.

Date	2007-04-29
Location of occ.	Spåkenäs / Norge
Operation type	Sportflyg - Skärmflyg
Model	n/a
Narrative	n/a

Date	2007-05-01
Location of occ.	Vällingby
Operation type	Sportflyg - Skärmflyg
Model	n/a
Narrative	n/a

Date	2007-05-03
Location of occ.	Varberg
Operation type	Privatflyg - Flygplan
Model	Piper PA-28-180 CHEROKEE ARCHER

Narrative The aircraft (PA28) took off from a grass strip. The aircraft climbed poorly and collided with a fence and made a ground loop before it came to a rest on a road. Substantial damages occurred. No injuries.

Utreds av SHK

Date	2007-05-04
Location of occ.	Tvetaberg
Operation type	Sportflyg - Skärmflyg
Model	n/a

Narrative n/a

Date	2007-05-23
Location of occ.	Norbergs flygplats
Operation type	Sportflyg - Ultralätt
Model	ATEC Zephyr 2000C

Narrative The microlight aircraft (Zephyr 2000C) drifted to the left after touchdown due to crosswind. The pilot tried first to take off again but was not successful and the aircraft drifted left on the runway, hit a runway light and flipped on its back when the wheelless nose gear later sank into the ground beside the runway. Substantial damage occurred to the aircraft. No injuries.

Date	2007-05-25
Location of occ.	Skövde
Operation type	Sportflyg - Ballong
Model	n/a

Narrative n/a

Date	2007-05-31
Location of occ.	Fedingesjön
Operation type	Sportflyg - Ultralätt
Model	Fisher Superkoala
Narrative	Shortly after take-off the engine of the micro light aircraft (Fisher Coala) began to fail. At 1400 feet the engine stopped and the pilot turned back to the departure field for landing. The height was not sufficient to glide back to the air field and the pilot decided to land on the adjacent lake. The ditching was successful and the pilot could escape and swim to the shore. No injuries occurred.

Date	2007-06-07
Location of occ.	Åre
Operation type	Sportflyg - Skärmflyg
Model	n/a
Narrative	n/a

Date	2007-06-09
Location of occ.	Gesunda
Operation type	Sportflyg - Skärmflyg
Model	n/a
Narrative	n/a

Date	2007-06-10
Location of occ.	Kärrtorps idrottsplats
Operation type	Bruksflyg - Ballong
Model	LBL500C
Narrative	During a passenger flight with a hot air balloon heavy rain and strong winds were encountered. The pilot decided to land at a sports field. The landing was hard and the balloon and basket were dragged 50 meters in the strong winds. A lamp post was knocked down before the balloon came to a rest. two passengers suffered minor injuries.

Utreds av SHK

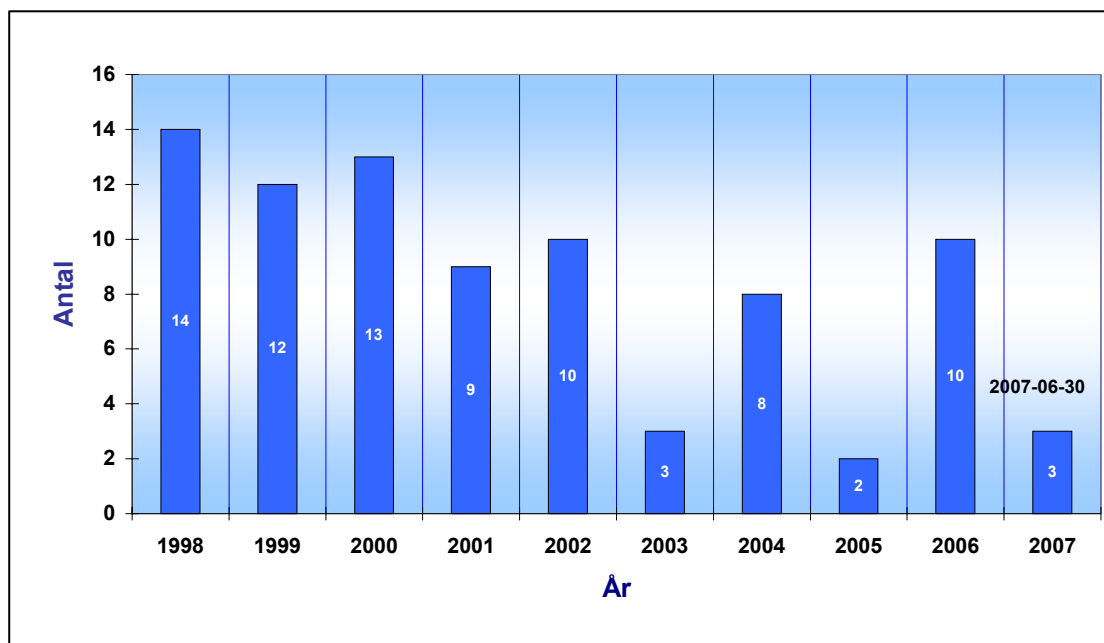
Date	2007-06-10
Location of occ.	Svärdsnäs
Operation type	Bruksflyg - Ballong
Model	LBL600C
Narrative	During a passenger flight with a hot air balloon heavy rain and strong winds were encountered. The pilot decided to land in a small forrest. The landing was hard and two passengers were seriously injured. Substantial damages occurred to the balloon cover.

Utreds av SHK

Date	2007-06-12
Location of occ.	Duvehed / Kungsbacka
Operation type	Sportflyg - Ultralätt
Model	Ikarus C42
Narrative	Ikarus C 42 - Landing - The pilot stalled just before touchdown and the landing was hard enough to damage the nose gear and the propeller. No injury.
Date	2007-06-12
Location of occ.	Hammars backar
Operation type	Sportflyg - Skärmflyg
Model	n/a
Narrative	A para glider went into spin and hit the ground. Possible injuries to back and ribs.
Date	2007-06-17
Location of occ.	Kareby
Operation type	Sportflyg - Skärmflyg
Model	n/a
Narrative	A para glider performed a winch take off. The student pilot applied right steering. When the para glider started to pull right the pilot applied even more right brake. The para glider turned sharply to the right and dived into the ground. The pilot hit the ground hard and hurt his back.
Date	2007-06-18
Location of occ.	Ramsele
Operation type	Bruksflyg - Helikopter
Model	Robinson R44
Narrative	During a power line inspection a helicopter (R44) collided with a power line. The helicopter was substantially damaged and the pilot and passenger suffered serious injuries.
Utreds av SHK	
Date	2007-06-27
Location of occ.	Borgvik
Operation type	Sportflyg - Ultralätt
Model	n/a
Narrative	n/a

6 ALLVARLIGA TILLBUD (SERIOUS INCIDENTS) ICAO ANNEX 13

Staplarna i diagrammet visar antal rapporterade händelser som har klassats som allvarliga tillbud.

6.1 Information om allvarliga tillbud under kvartal två 2007

Under kvartal två 2007 har ett allvarligt tillbud rapporteras.

Kortfattade redogörelser

Date	2007-06-24
Location of occ.	STOCKHOLM/Arlanda
Operation type	Commercial Air Transport
Model	Boeing 742
Narrative	B742 - Taxi - The aircraft collided with a truck while taxiing. Engine cowling damaged.

Utreds av SHK

7 STÖRNINGSRAPPORTER (OCCURRENCE REPORTS)

7.1 Störningsrapporter fördelade på typ av rapport

Under kvartal två 2007 har 797 störningar rapporteras fördelat på nedanstående rapporttyper.

	2007	
	Kvartal 2	Ackumulerat
ANS-rapporter	545	997
Operativa rapporter	142	293
Flygplatsrapporter	32	72
Tekniska rapporter	45	89
Viltrapporter	53	65
Övrigt	7	8

7.2 Störningsrapporter fördelade på verksamhetsform

Diagrammet visar störningsrapporternas fördelning på verksamhetsform under kvartal två 2007.

